

A Kilimandszáró gyermekei

Tanzánia és Kenya földműves, vándorló népei és természetvédelmi problémái

Kompetenciaterület:

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

9. évfolyam

Programcsomag:

Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Tomory Ibolya

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	14-15 éves
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A tanuló ismerje, és élje-értse meg az afrikai földrész egyes népeinek életmódját és földhöz való viszonyát. Legyen képes a helyi problémákat globális összefüggésekbe helyezni. Tanúsítson toleráns magatartást a környezeti és társadalmi feltételek, az életmód, a természettel való kapcsolat és a helyi kultúra megnyilvánulásait nézve. Ismerje fel a földműves és nomád életmód különbségeit, ugyanakkor belülről lássa értékeit, illetve a Föld, a természetes környezet tiszteletének megnyilvánulásait. A figyelem, a kíváncsiság felkeltése a modul nem titkolt célja, ösztönözni szeretne a különböző életformák, kultúrák, szokások megismerésére, ehhez kapcsolva a természet, környezet megismerésének ismereteleleit.
A modul témái, tartalma	Témák: Identitás – közösség, hagyományok; kapcsolatok – tolerancia; kultúrák – népcsoportok, multikulturalitás, interkulturalitás; környezet – természeti környezet, környezetvédelem Tartalom: A kelet-afrikai nomád és földműves életmód bemutatásán keresztül különböző életformák, kultúrák, szokások megismerése.
Megelőző tapasztalat	Természetrajzi, gazdasági és társadalomföldrajzi térképen tájékozódás, tipikus tájak, tájegységek ismeret
Ajánlott továbbhaladási irány	További információk, források feldolgozása a természeti és társadalmi tényezők és a különböző népek életéről és kultúrájáról; példák gyűjtése a környezeti problémákról és megoldásaikról
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: érzelmek tudatossága Önszabályozás: tolerancia, nyitottság A szociális kompetenciákhoz tartozó kognitív készségek: információkezelés Társas kompetenciák: empátia
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Földünk és környezetünk; Ember és társadalom Tantárgyakhoz: földrajz; társadalomismeret Modulokhoz: Maszkok tánca; Az istenek a fejükre estek; A Nílus vizét el kell vezetni?... ; Esőtánc és gyerekkatonák
Támogató rendszer	A mellékletekben szereplő javasolt eszközök, leírások Spencer, Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i> . Önkonet Kft. Budapest, 2001 Ackermann et al.: <i>Afrika</i> . Kairótól Fokvárosig. Dunakönyv Kiadó. Budapest, 1994

Módszertani ajánlás

A tanár legyen óvatos saját állásfoglalásának hangsúlyozásával, hagyja meg a tanulók önállóságát a vélemény formálódásában is, de segítsen, ha szükség van arra a szövegek, feladatok feldolgozásánál. A modul 90 perces feldolgozási lehetőséget kínál, de a földművelőktől a nomádokhoz való áttérés utáni rövid ráhangoló rész lehetővé teszi az időbeni bontást, két külön órán. Ez azonban nem javasolt, csak ha feltétlenül szükséges.

A csoportok alakításának szabálya a klikkesedés elkerülése végett: húznak egy mértani formát, színt, iskolai eszközt (színes korong, négyzet, kör, ceruza, radír, színes ceruza stb.) és az azonosat húzók megkeresik egymást. A beszélgetéseknél, és az önálló véleményalkotó feladatoknál különösen érdemes hangsúlyozni az együttes munkát, együttgondolkodást, és hogy a csoport minden tagja valamilyen szerephez jusson. A feladat teljesítése rendhagyó lehet abban az értelemben, hogy nem a legjobban beszélő a szóvivő, nem csupán a hangadó személyek kapnak vezető szerepet stb.

Amennyiben egy-egy feladat, szerepjáték hosszabbra nyúlna, rá kell szálni az igényelt időt a mély megértés miatt, és inkább a következőt elhagyni, így az időkereteket is sikerül tartani, a feladatot, játékot pedig felhasználhatja, átalakíthatja a tanár egy másik órán, akár másik témánál. A B variáció nem jelenik meg minden elemnél, és ideje nem pontosan egyezik A-val, de részidőinek összege csak 5 perccel rövidebb az összes időnél. Ugyanakkor kalkulálható A-val, ilyenkor figyelni kell az időre.

A modulhoz kivetíthető színes fotók is tartoznak. Ezek kivetítése a ráhangolásnál különösen sokat segít, de alkalmazható szemléltetésre a modul más részeinél is. Ehhez szükség van a vetítéshez szükséges technikai eszközökre (a képekre CD-n vagy pendrive-on, valamint számítógépre, illetve laptopra és projektorra). Ugyanezek a képek a szövegbe illesztve, aláírásokkal ellátva is megtalálhatók a mellékletekben.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Útmutató az imitációs játékhoz

P2 – Kivetíthető képek és az aláírásaik

Tanulói segédletek

D1 – Szöveg (A Kilimandzsáró és a Kibo)

A szöveget annyi példányban kell sokszorosítani, ahány csoport dolgozik. Minden szöveget részekre kell vágni.

D2 – Szöveg (A fák szerepe a kelet-afrikai földművesek életében)

A szöveget annyi példányban kell sokszorosítani, ahány csoport dolgozik. Minden szöveget részekre kell vágni.

D3 – Szöveg (A pare földművesek)

A szöveget az osztálylétszámnak megfelelő példányban kell sokszorosítani.

D4 – Szöveg (A maszaj vándorok és a természeti problémák)

A szöveget az osztálylétszámnak megfelelő példányban kell sokszorosítani.